

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет міжнародних відносин
 Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФМВ

[Signature]
 Ю. Волошин
 «18» 01 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

[Signature]
 А. Полухін
 «27» 01 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Світовий ринок товарів та послуг»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
 Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
 Освітньо-професійна програма: «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	3	90/3,0	15	15	–	60	-	-	диф. залік, 3 с.
Заочна	3,4	90/3,0	6	4	–	80	К.р. 4 с.	-	диф. залік, 4 с.

Індекс: НБ – 17 – 292/ -1/19-2.2.1

Індекс: НБ – 17 – 292 – 1з / 19 – 2.2.1

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01-01-2020
		Стор. 2 із 10	

Робочу програму навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг» розроблено на основі освітньої програми та навчальних планів № НБ-17-292-1/19 та № НБ-17-292-1з/19 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» та відповідних нормативних документів.

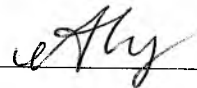
Робочу програму розробила:
 доцент кафедри міжнародних
 економічних відносин і бізнесу

/Пічкурова З.В./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини», – кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 11 від «03» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри

/Степанов О.П./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 10 від «07» грудня 2020 р.

Голова НМРР

/Сидоренко К.В./

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01–01–2020
		Стор. 3 із 10	

ЗМІСТ

	сторін ка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	7
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	7
2.2. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання.....	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01–01–2020
		Стор. 4 із 10	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз, від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця.

Дана дисципліна займає важливе місце в системі професійної підготовки економістів, оскільки дозволяє засвоїти особливості та тенденції функціонування і розвитку світового ринку товарів та послуг, а також набути навичок аналізувати сучасний стан і динаміку основних світових ринків.

Метою викладання дисципліни є формування комплексного уявлення, базових знань і практичних навичок щодо загальних закономірностей, факторів, умов і тенденцій розвитку світового ринку товарів та послуг в умовах мінливого міжнародного середовища.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування системи знань про зміст і структуру світового ринку товарів та послуг;
- ознайомлення із основними показниками розвитку міжнародних торговельних операцій;
- вивчення сучасних форм організації міжнародного обміну товарами, послугами, патентами та ліцензіями;
- дослідження особливостей і тенденцій застосування методів світової торгівлі;
- з'ясування основних засад формування та розвитку системи регулювання міжнародних торговельних операцій на корпоративному, національному, міжнаціональному, наднаціональному та глобальному рівнях;
- ознайомлення із специфікою реалізації міжнародних торговельних операцій на світовому ринку товарів та послуг;
- дослідження особливостей сучасних форм реалізації торговельних операцій на світовому ринку.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»</p>	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01-01-2020
		Стор. 5 із 10	

ЗК14. Здатність фахово та комплексно аналізувати сучасні світові економічні теорії та концепції, визначати позитивні й конструктивні ідеї для досягнення суспільного прогресу та економічного зростання.

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: Дана дисципліна взаємопов'язана з дисципліною «Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Регулювання міжнародних економічних відносин», «міжнародна контрактна справа», «Світовий ринок страхових послуг», «Світова економіка».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме:

– навчального модуля №1 «Світовий ринок товарів та послуг як механізм реалізації світогосподарських зв'язків», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01-01-2020
		Стор. 6 із 10	

Модуль № 1 «Світовий ринок товарів та послуг як механізм реалізації світогосподарських зв'язків»

Тема 1. Теоретичні засади функціонування світового ринку товарів та послуг.

Сутність та структура світового ринку товарів та послуг. Основні передумови, чинники та етапи розвитку світового ринку товарів та послуг. Форми реалізації міжнародних торговельних операцій на світовому ринку товарів та послуг. Методи реалізації міжнародних торговельних операцій на світовому ринку товарів та послуг. Показники розвитку світової торгівлі.

Тема 2. Регулювання торговельних операцій на світовому ринку товарів та послуг.

Система регулювання міжнародних торговельних операцій та її основні рівні. Тарифне регулювання торговельних операцій на світовому ринку. Нетарифне регулювання міжнародних торговельних операцій. Система міжнародних організацій з регулювання міжнародних торговельних операцій. Світова організація торгівлі як головний регулятор міжнародних торговельних операцій. Регулювання міжнародних торговельних операцій в системі ООН.

Тема 3. Торговельно-посередницькі операції на світовому ринку товарів та послуг.

Зміст і значення торговельно-посередницьких операцій на світовому ринку. Основні види посередницьких послуг на світовому ринку товарів та послуг. Переваги та недоліки використання послуг торговельних посередників у міжнародних торговельних операціях. Основні види торговельно-посередницьких операцій у світовій торгівлі. Види посередників у світовій торгівлі. Способи винагороди посередників у світовій торгівлі.

Тема 4. Торгівля послугами на світовому ринку.

Сутність та особливості світової торгівлі послугами. Класифікація послуг. Способи постачання послуг на світовий ринок. Особливості і тенденції розвитку світового ринку послуг. Регулювання міжнародної торгівлі послугами. Основні положення Генеральної угоди торгівлі послугами (ГАТС).

Тема 5. Торгівля технологіями на світовому ринку.

Значення світової торгівлі результатами науково-технічної діяльності. Класифікація технологій. Характерні ознаки міжнародного обміну технологічними знаннями у сучасних умовах. Особливості світової торгівлі патентами та ліцензіями. Види і зміст угод про міжнародне ліцензування. Види ліцензій у міжнародних ліцензійних договорах. Форми та види оплати ліцензій у світовій торгівлі.

Тема 6. Міжнародні товарні біржі та міжнародні товарні аукціони.

Сутність та види міжнародних товарних угод та організованих товарних ринків. Організація продажів через міжнародні товарні біржі. Основна мета, цілі діяльності та функції міжнародних товарних бірж. Види біржових операцій та біржових угод. Класифікація товарних бірж. Структура біржових товарів. Основні тенденції розвитку біржової торгівлі. Сутність міжнародних товарних аукціонів та їх особливості. Товари, що є предметом торгу на міжнародних товарних аукціонах. Класифікація міжнародних товарних аукціонів за різними ознаками. Основні способи та етапи проведення аукціонів. Сучасні тенденції розвитку міжнародної аукціонної торгівлі.

Тема 7. Організація продажів через міжнародні торги (тендери).

Сутність міжнародних торгів (тендерів) та їх значення для розвитку світового ринку товарів та послуг. Особливості організації продажів через міжнародні торги (тендери). Товари, що реалізуються через міжнародні торги (тендери). Класифікація міжнародних торгів (тендерів). Етапи проведення міжнародних торгів, їх зміст.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01-01-2020
		Стор. 7 із 10	

Тема 8. Організація продажів через міжнародні ярмарки та виставки.

Сутність міжнародних ярмарок та міжнародних виставок та їх значення для розвитку світового ринку товарів та послуг. Переваги міжнародних ярмарок/виставок. Організація продажів через міжнародні ярмарки і виставки. Класифікація міжнародних ярмарків/виставок.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Світовий ринок товарів та послуг як механізм реалізації світогосподарських зв'язків»										
		3 семестр				3 семестр				
1.1	Теоретичні засади функціонування світового ринку товарів та послуг	10	2	2	6	7	1	-	6	
1.2	Регулювання торговельних операцій на світовому ринку товарів та послуг	10	2	2	6	3,5	0,5	-	3	
1.3	Торговельно-посередницькі операції на світовому ринку товарів та послуг	10	2	2	6	3,5	0,5	-	3	
1.4	Торгівля послугами на світовому ринку	10	2	2	6	8	1	-	7	
1.5	Торгівля технологіями на світовому ринку	10	2	2	6	8	1	-	7	
	Усього за семестр	-	-	-	-	30	4	-	26	
						4 семестр				
1.6	Міжнародні товарні біржі та міжнародні товарні аукціони	10	2	2	6	13,5	0,5	1	12	
1.7	Організація продажів через міжнародні торги (тендери)	10	2	2	6	13,5	0,5	1	12	
1.8	Організація продажів через міжнародні ярмарки та виставки	9	1	-	8	25	1	2	22	
1.9	Модульна контрольна робота №1	11	-	1	10	-	-	-	-	
1.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8	
	Усього за семестр					60	2	4	54	
	Усього за модулем №1	90	15	15	60	90	6	4	80	
	Усього за навчальною дисципліною	90	15	15	60	90	6	4	80	

2.2. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Завдання на контрольну (домашню) роботу розробляється автором робочої програми. Вказані навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 15.01.01–01–2020
		Стор. 8 із 10	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання, як: метод «мозкового штурму», робота в міні-групах, «ділова гра», моделювання ситуацій, «семінар-дискусія», презентація тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Григорова-Беренда Л.І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л.І. Григорова-Беренда, М.В. Шуба. – Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2016. – 136 с.

3.2.2. Зовнішня торгівля України: XXI ст.: монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2016. – 700 с.

3.2.3. Міжнародна торгівля: підручник. / За ред. Ю.Г. Козака. – Київ-Катовіце-Краков: ЦУЛ, 2015. – 272 с.

3.2.4. Рокоча В.В. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В.В. Рокоча, В.Г. Алькема, В.І. Терехов, Б.М. Одягайло та ін., за наук. ред. В.В. Рокочої. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2018. – 698 с.

3.2.5. Рожкова Т.С. Міжнародна торгівля: підручник. – К.: КиМУ, 2015. – 665 с.

3.2.6. Світовий ринок товарів та послуг: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, А.В. Бохан та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2016. – 708 с.

3.2.7. Циганкова Т.М. Міжнародна торгівля: навчальний посібник / Т.М. Циганкова, Л.П. Петрашко, Т.В. Кальченко. – Київ: Київський національний економічний університет, 2016. – 488 с.

Допоміжна література

3.2.8. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / І.В. Амеліна. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 256 с.

3.2.9. Воронкова А.Е. Міжнародні економічні організації: навчальний посібник / А.Е. Воронкова, Л.В. Єрохіна, Л.І. Рябченко. – Київ: Професіонал, 2016. – 412 с.

3.2.10. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях / Ю.Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.

3.2.11. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Ю.Г. Козак, М.А. Заяць. – Одеса: «ТОВ ПЛУТОН», 2016. – 352 с.

3.2.12. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С.В. Сіденко, О.М. Іваницька, О.В. Кузнецов та інші. – К.: НАУ, 2015. – 468 с.

3.2.13. Ольшанський О.В. Менеджмент міжнародної торгівлі: навч. посібник / О.В. Ольшанський, Л.М. Яцун, В.М. Селютін. – Харків: ХДУХТ, 2019. – 103 с.

3.2.14. Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України: колективна монографія / за ред. Т.О. Осташко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – 2019. – 350с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1 www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

3.3.2 www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державної служби статистики України.

3.3.3 www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку.

3.3.4 www.wto.org – офіційний сайт Світової організації торгівлі.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01-01-2020
		Стор. 9 із 10	

3.3.5 www.unctad.org – офіційний сайт ЮНКТАД.

3.3.6 www.eurostat.ec.europa.eu – офіційний сайт Статистичної служби Європейської комісії (Євростат)

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	3 семестр	3, 4 семестр
Модуль №1 «Світовий ринок товарів та послуг як механізм реалізації світогосподарських зв'язків»		
Вид навчальної роботи		
Робота на практичних (семінарських) заняттях (виступ з основного питання та участь в обговоренні питань)	30 (5б. х 6)	40 (10 б. х 4)
Виконання експрес-завдань (5б. х 6)	30	10 (5 б. х 2)
Творча розробка проблемних питань та виступ з доповіддю	20	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	<i>42 балів</i>
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.01-01-2020
		Стор. 10 із 10	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	27.01.21	Фігурко Мелік	<i>[Signature]</i>	
2	15.01.01	27.01.21	Соломенко Т.В.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				